

Tejinder Kaur v. Balbir Singh (Tiwana, J.)

ਇੱਕ ਉਲਟ ਦ੍ਰਿਸ਼. ਆਰ.ਐਨ. ਮਿੱਤਲ ਜੇ. ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਸ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੈਰਾਥ ਨੂੰ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਡ।”

ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ, ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਨੇ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ “ਇਸ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ” ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ (ਸੁਪੇਰਾ), ਆਰ.ਐਨ. ਮਿੱਤਲ ਜੇ. ਨੇ ਧਾਰਾ 193 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਪਵਾਦ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰ.ਐਨ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

“ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਅਤੇ 319 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਮੈਂ ਆਰ.ਐਨ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇ.ਟੀ.ਐਸ. __

ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਫੁਟਕਲ

, ਜੇ.

ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ -ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

■ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ।-ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਗਲਤੀ. 1976 ਦਾ ਨੰਬਰ 4864-ਐੱਮ

6 ਅਕਤੂਬਰ 1977 ਈ.

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1974 ਦਾ 2) - ਸੈਕਸ਼ਨ 125(1) ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਾਸ਼ਟਰ (ਬੀ) - - ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ, ਪਤਨੀ - ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪਤੀ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ - ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਿਕ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ—ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਬਕਾ ਪਤੀ

ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। 'ਪਤਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਤਨੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਹੈ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ।

(ਪੈਰਾ 10)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਲੀਕਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਸਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ (ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (1) ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਬਕਾ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਕੁੰਡਮ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ (ਪੈਰਾ 11)

1976 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਐਸ. ਨਹਿਰਾ, 1 ਲਾ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਮ 1 ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪੇਟੀ ਲੌਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕਾ ਈ .

ਐਸ.ਐਲ.ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਐਡਵੋ ਖਾਧਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਨਿਰਣਾ

ਕੇ.ਐਸ.ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

(1) ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੀਂ ਕੋਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2018 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਓ. 19⁵ ਡਿਸਮੀ। ਨਵੀਂ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰੇ ਅਤੇ 28 ਮਈ 1976 ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਕਾਸਟ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੇ; ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵਿਆਹੀ ਪਤਨੀ। ਇਹ ਵਿਆਹ ਫਰਵਰੀ 1567 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਦੇ ਬਾਅਦ

Tejinder Kaur v. Balbir Singh (Tiwana, J.)

ਵਿਆਹ, ਉਹ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼ੰਕਰ, ਦਿੱਲੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। 1972 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ। ਕਿਉਂਕਿ! ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮਾੜਾ ਸਲੂਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜ ਗਈ। ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ, ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲੀ ਗਈ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਨਕੋਦਰ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਪਤਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 13 ਦਸੰਬਰ 1972 ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੜਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਝੂਠੀ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ 8 ਜਨਵਰੀ, 1973 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਕਰ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਅਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

(3) ਐਸਪੀਟੀਪੀਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਰੈਕੋਰਡਿਗੇਟੋ ਅਹੋਰਾਆਈਵਰਸੈਟਸਟਾਈਨ ਪੀਬੇਟ ਪੇਟਿਟ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਐਲਫ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 152 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਕੋਇਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਨਵਾਂ ਕੋਡ। <

(4*) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਸਮਰੱਥ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੋਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(5) ਸਿੱਖਿਅਕ? ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਲਿਪ੍ਰੋਲਿਮ 'ਤੇ 3 ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਿਵਲ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੇ 8 ਜਨਵਰੀ, 1973 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ > ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਸਿਵਲ ਕੋਲੀਅਰਟ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸਮਰੱਥਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਅਰ

(6) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤੱਥ ਅਜਿਹੇ ਦਖਲ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੀ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਦਾ ਘਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (1) ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਮੁਨੀਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਰੇ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(7) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣਾ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ? ਨਵੀਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 (1) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (ਡਬਲਯੂ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਪਤਨੀ' ਅਤੇ ਕੇਸ* ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਂਭਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ

ਕਰਦਾ ਹੈ-

(a) ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ, ਜਾਂ

(1) 1977 SCC (CrI) 404.

- (b) ----- - - -
 (c) ----- - - -
 (d) - - - - -

ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਮਿਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਅਜਿਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ, ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ

Tejinder Kaur v. Balbir Singh (Tiwana, J.)

ਮਾਸਿਕ ਦਰ 'ਤੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਵਿਆਖਿਆ—ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ:___

- (a) -----
- (b) "ਪਤਨੀ" ਵਿੱਚ ਉਹ ਔਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਤਲਾਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ, ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ"।

(8) Section 125 of the new Code has replaced the old Section 488 of the Code of Criminal Procedure, 1898 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਰਾਣਾ ਕੋਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਸੈਕਸ਼ਨ 125 ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ, ਧਾਰਾ 125 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਵਿੱਚ 'ਪਤਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਆਏ IX ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਪਤਨੀ' ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਰਦ ਨਾਲ ਵਿਆਹੁਤਾ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਬੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ, ਕਸਟਮ ਏਰ (ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਵਰਤੋਂ) ਦੁਆਰਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪਤਨੀ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਆਸ ਵਿੱਚ ਤਲਾਕ ਲੈ ਕੇ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਅਨੁਪਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੰਸਦ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ:

“ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ

ਉਸ ਨੇ ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕਿਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬੇਈਮਾਨ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਤਲਾਕ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ। ਅਜਿਹੇ ਤਲਾਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਤਬਕੇ ਜੋ ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਪਤਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਚਾਨਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪੱਖੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

(9) ਭਾਵੇਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਤਲਾਕ ਦੁਆਰਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਘੁੰਮਣ-ਫਿਰਨ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕੋ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕੇ. ਰਜ਼ਾ ਖਾਨ, ਬਨਾਮ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਖਾਤੂਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (10) ਵਿਚ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੀ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਤਲਾਕ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਨਵਾਂ ਕੋਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਔਰਤ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕੋਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਲਾਕ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1898 ਦੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਪਰ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(2) (1975) MLJ (CrL) 703.

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।”

ਰੁਖਸਾਨਾ ਪਰਵੀਨ, ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖ ਮੁਹੰਮਦ ਹੁਸੈਨ ਮਹਿਮੂਦ ਅਕਬਰ (3) ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

Tejinder Kaur v. Balbir Singh (Tiwana, J.)

“ ---ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁੜ-ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਏ IX ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਸਕੀਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 125 ਤੋਂ 128 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਆਏ IX ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਨਵੀਂ ਕੋਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਵੀਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਅਤੇ 127 (3) (b) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 125 ਧਾਰਾ 125 (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(10) ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। 'ਪਤਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਲਾਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ।

(11) ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪਤਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਲਾਕ, ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਲਾਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਲਾਕ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਪਤਨੀ ਤੇ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ

(3) 1977 MLJ 231

ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਆਪਸੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਲਾਅ, ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ ਅਤੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਪਤਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਲਪਨਿਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁੰਡਮ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਬਕਾ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਕੰਗਾਲੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ (ਪਤਨੀ) ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ। ਨਵੀਂ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 125(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਰਾਸ਼ਟਰ (ਬੀ) ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਪਤਨੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਦ ਤਲਾਕ ਲਿਆ ਹੈ। . ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ, ਸਾਹਮਣੇ, ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਕੋਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਐਕਸ - ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਾਬੰਦ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਨਵੀਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ। ਹੋਰ ਹਾਲਾਤ . ਨਵੀਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125(1), ਵਿਆਖਿਆ (ਬੀਐਫ) ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਹਸਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 'ਪਤਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਹਸਤੀ ਵਜੋਂ ਸਟਾਈਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਵਿਚਲੇ ਕੇਸ ਵਿਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਡੋਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (ਬੀ) ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ H&R ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 127(3) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 125(1) ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਜੋ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਸੰਗਤ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਨਵੀਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਪਤਨੀ' ਦੀ ਨਵੀਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

(12) ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕੇ ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 125(1) ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਵੇਂ ਬੀਓ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਨਵੇਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗਰਭਪਾਤ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੇ ਤੱਥ

ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਪਤੰਗ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਆਦਿ
(ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜ.)

ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 15 ਨਵੰਬਰ, 1977 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇ. ਟੀ. ਐਸ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

^

ਐੱਸ., ਐੱਸ. ਸੰਪਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.

ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਪਤੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ.

ਬਨਾਮ

ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਰ

ਸਿਵਲ Miisc. ਸੰਨ 13- ਈ 1977 ਵਿਚ

1976 ਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ

ਅਕਤੂਬਰ 25, 1977

ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ (1951 ਦਾ XLIII)— ਧਾਰਾ 94, 100 (1) (d) (iii) ਅਤੇ 128— ਚੋਣ ਨਿਯਮ 1961 ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ— ਨਿਯਮ 40, 40A, 70, 73 ਅਤੇ 74— ਜਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫ੍ਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ-ਬੈਲਟ ਪੇਪਰਾਂ ਨਾਲ ਫੇਡਫਾਕ ਦਾ ਦੋਸ਼- ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ-ਕੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ- ਧਾਰਾ 100(1) (ਡੀ) (iii)-ਕੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ- ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ-ਕੀ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ/ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕ ਆਊਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 94 ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਯੋਗ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਸਟਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਵੋਟ. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 128 ਵੀ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।

(ਪੈਰਾ 9 ਅਤੇ 10)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ